

СПЕЦІАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

«ВИМОГИ ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ»

у рамках Проекту АПЕНА-3

спільно з Міністерством розвитку громад та територій України,
Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та
Київською обласною військовою адміністрацією

Шифр програми: СП/2025/006

Рік запровадження програми: 2025

Програму розроблено:

Національний технічний експерт /
Експерт з практики управління відходами
Проекту АПЕНА-3,
Доктор наук з державного управління,
Кандидат економічних наук, доцент

Олександр ІГНАТЕНКО

«27» січня 2025 р.

Програму затверджено:

Директор Проекту АПЕНА-3

Теофаніс ЛОЛОС

«27» січня 2025 р.

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація

Назва програми	Спеціальна професійна програма підвищення кваліфікації «Вимоги здійснення діяльності у сфері управління побутовими відходами»
Шифр програми	СП/2025/006
Тип програми за змістом	Спеціальна
Форма навчання	Дистанційна форма навчання
Цільова група	Представники суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність в сфері управління побутовими відходами в області, та територіального органу Держекоінспекції в області
Передумови навчання за програмою	Необхідність фахового удосконалення осіб цільової групи та підвищення їх кваліфікації щодо управління побутовими відходами.
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	Проект АПЕНА-3
Найменування партнера (партнерів) програми	Міністерство розвитку громад та територій України, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України та Київська обласна військова адміністрація
Обсяг програми	2 кредита ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	Загальна тривалість 60 академічних годин: - дистанційно - 48 академічних годин; - самостійно - 12 академічних годин.
Мова(и) викладання	Українська
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	Сфера управління побутовими відходами
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	Спеціальна професійна програма підвищення кваліфікації спрямована на отримання необхідних знань щодо розвитку сфери управління побутовими відходами, методів, інструментів з її розвитку, пошуку фінансових можливостей для реалізації проектів у цій сфері, та як результат здатності ефективного розвитку територіальних громад, для змоги креативно та стратегічно мислити, оперативно приймати рішення у нестандартних ситуаціях, застосовувати інноваційні підходи в роботі, були гнучкими у розв'язанні управлінських завдань, відкритими до змін.
Укладач(і) програми	Ігнатенко О. П., Національний технічний експерт Проекту АПЕНА-3, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент; apignat@ukr.net, +380503134183

2. Загальна мета

Мета Спеціальної професійної програми підвищення кваліфікації полягає у є набуття учасниками професійного навчання нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності в сфері управління побутовими відходами.

3. Очікувані результати навчання

За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:

знання	– існуючого стану в різних підсистемах сфери управління побутовими відходами; – законодавчих та нормативно-правових актів, що функціонують в сфері управління
--------	--

	побутовими відходами; – інституціонального забезпечення в сфері управління побутовими відходами; – принципів, моделей та інструментів розвитку сфери управління побутовими відходами, їх застосування у конкретних ситуаціях; – підходів до стратегічного планування в сфері управління побутовими відходами; – джерел фінансування в сфері управління побутовими відходами, пошуку джерел додаткових ресурсів для вирішення проблем в сфері управління побутовими відходами; – вимог до функціонування об'єктів управління відходами сфери; – розуміння передумов, переваг і технологій в сфері управління побутовими відходами; – видів контролю та відповідальності в сфері управління побутовими відходами.
уміння	– визначати вартість, тарифи та норми у сфері управління побутовими відходами; – формувати цілі під час стратегічного планування в сфері управління побутовими відходами; – виконувати вимоги законодавства при наданні послуги з управління побутовими відходами; – застосовувати типові договірні відносини у сфері управління побутовими відходами; – залучати громадськість до контролю в сфері управління побутовими відходами; – притягувати до відповідальності правопорушників в сфері управління побутовими відходами.
навички	– практичного використання можливостей стратегічних і тактичних інструментів при підготовці управлінських рішень в сфері управління побутовими відходами; – взаємодії органів місцевого самоврядування з громадськістю, державними і недержавними інституціями, бізнесом; – проведення моніторингу на об'єктах управління побутовими відходами, оцінки ефективності функціонування об'єктів в сфері управління побутовими відходами; – організації ефективної роботи в сфері управління побутовими відходами.
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Викладання навчального матеріалу відбуватиметься у дистанційному режимі із застосуванням лекцій, тематичних дискусій, колективного обговорення та ін.	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання (у разі застосування)	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься таке навчання, посилання (вебадреса)	Вебплатформа (ZOOM, WebEx, Microsoft Team, інші)
Назва дистанційного курсу (модуля)	Розвиток сфери управління побутовими відходами
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Критерії оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	Відвідування занять - 70% Опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів (читання) – 10% Підсумковий контроль (у вигляді обговорення проблемних питань) – 20%
Форма та періодичність поточного контролю	Поточний контроль не передбачається.
Форма підсумкового контролю	У вигляді колективного обговорення проблемних питань

Структура програми

Назва модулів, тем	Кількість годин				
	загальна кількість годин / кредитів ЄКТС за модулем	у тому числі:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Вступна частина до тренінгу. Огляд навчальної програми тренінгу	1	–	1	–	–
МОДУЛЬ 1. Законодавство у сфері управління побутовими відходами					
Тема 1.1. Загальні вимоги Закону України «Про управління відходами»	2	–	1	–	1
Тема 1.2. Суб'єкти у сфері управління відходами та Інституціональні повноваження	1	–	1	–	–
Тема 1.3. Розширена відповідальність виробників	1	–	1	–	–
Тема 1.4. Ліцензійна та дозвільна системи у сфері управління відходами	1	–	1	–	–
Тема 1.5. Інформаційна система у сфері управління відходами	1	–	1	–	–
Тема 1.6. Контроль у сфері управління побутовими відходами	2	–	1	–	1
Тема 1.7. Відповідальність у сфері управління побутовими відходами	2	–	1	–	1
Обговорення питань за Модулем 1	1,5	–	1,5	–	–
МОДУЛЬ 2. Стан сфери та планувальні документи					
Тема 2.1. Стан сфери управління побутовими відходами	1	–	1	–	–
Тема 2.2. Правила благоустрою територій	2	–	1	–	1
Тема 2.3. Національне стратегічне планування	1	–	1	–	–
Тема 2.4. Вимоги до регіонального планування	1	–	1	–	–
Тема 2.5. Вимоги до місцевого плану управління відходами	2	–	1	–	1
Тема 2.6. Вимоги до планів управління відходами підприємств	1	–	1	–	–
Тема 2.7. Стратегічна екологічна оцінка	1	–	1	–	–
Обговорення питань за Модулем 2	1,5	–	1,5	–	–
МОДУЛЬ 3. Послуга з управління побутовими відходами					
Тема 3.1. Вимоги до надання послуги з управління побутовими відходами	2	–	1	–	1
Тема 3.2. Адміністратор управління побутовими відходами	1	–	1	–	–
Тема 3.3. Конкурс на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів	2	–	1	–	1
Тема 3.4. Визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів	2	–	1	–	1
Тема 3.5. Тарифна політика в сфері управління відходами	2	–	1	–	1
Тема 3.6. Інвестиційні програми у сфері управління побутовими відходами	2	–	1	–	1
Тема 3.7. Норми надання послуги з управління відходами	1	–	1	–	–

Обговорення питань за Модулем 3	1,5	–	1,5	–	–
МОДУЛЬ 4. Операції управління побутовими відходами					
Тема 4.1. Державні санітарні норми та правила утримання територій	1	–	1	–	–
Тема 4.2. Збирання побутових відходів, у тому числі їх роздільне збирання	1	–	1	–	–
Тема 4.3. Перевезення побутових відходів	1	–	1	–	–
Тема 4.4. Компостування біовідходів	1	–	1	–	–
Тема 4.5. Перероблення побутових відходів	1	–	1	–	–
Тема 4.6. Спалювання побутових відходів	1	–	1	–	–
Тема 4.7. Експлуатація місць захоронення побутових відходів	1	–	1	–	–
Тема 4.8. Вимоги до плану приведення місця розміщення відходів у відповідність з вимогами законодавства	1	–	1	–	–
Обговорення питань за Модулем 4	1,5	–	1,5	–	–
МОДУЛЬ 5. Проекти в сфері управління побутовими відходами					
Тема 5.1. Міжмуніципальне співробітництво щодо управління побутовими відходами	2	–	1	–	1
Тема 5.2. Державно-приватне партнерство в сфері управління побутовими відходами	2	–	1	–	1
Тема 5.3. Джерела фінансування інвестиційних проектів управління побутовими відходами	1	–	1	–	–
Тема 5.4. Державні будівельні норми до створення об'єктів управління побутовими відходами	1	–	1	–	–
Тема 5.5. Визначення морфологічного складу побутових відходів	1	–	1	–	–
Тема 5.6. Оцінка впливу на довкілля проекту управління побутовими відходами	1	–	1	–	–
Тема 5.7. Соціальні аспекти та публічні консультації за проектами управління побутовими відходами	1	–	1	–	–
Тема 5.8. Підвищення обізнаності громадськості стосовно сучасного управління побутовими відходами	1	–	1	–	–
Обговорення питань за Модулем 5	1,5	–	1,5	–	–
Колективне обговорення відкритих питань. Проведення анкетування учасників	1,5	–	1,5	–	–
Підведення підсумків тренінгу	1	–	1	–	–
РАЗОМ (2 ЄКТС)	60	–	48	–	12

Зміст програми

МОДУЛЬ 1. Законодавство у сфері управління побутовими відходами

Вступна частина до тренінгу

1.1. Загальні вимоги Закону України «Про управління відходами»

Основні положення Закону України «Про управління відходами», які визначають вимоги для функціонування сфери управління побутових відходів.

1.2. Суб'єкти у сфері управління відходами та Інституціональні повноваження

Суб'єкти у сфері управління відходами. Права та обов'язки суб'єктів у сфері управління відходами. Повноваження органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері запобігання утворенню відходів та управління відходами.

1.3. Розширена відповідальність виробників

Завдання розширеної відповідальності виробників. Види відходів, до якої застосовується Розширена відповідальність виробників. Форма функціонування розширеної відповідальності виробників у співпраці з територіальними громадами.

1.4. Ліцензійна та дозвільна системи у сфері управління відходами

Загальні положення ліцензійної та дозвільної систем у сфері управління відходами. Ліцензування господарської діяльності з управління небезпечними відходами. Дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів.

1.5. Інформаційна система у сфері управління відходами

Функціонування Інформаційної системи управління відходами. Облік відходів.

1.6. Контроль у сфері управління побутовими відходами

Види контролю в сфері управління побутовими відходами. Вимоги до державного, самоврядного та громадського контролю в сфері управління побутовими відходами. Досвід територіальних громад в Україні.

1.7. Відповідальність у сфері управління побутовими відходами

Види відповідальності в сфері управління відходами. Притягнення до відповідальності правопорушників в сфері управління відходами. Досвід територіальних громад в Україні.

МОДУЛЬ 2. Стан сфери та планувальні документи

2.1. Стан сфери управління побутовими відходами

Загальний стан сфери управління побутовими відходами, застосування сучасних методів та технологій у цій сфері.

2.2. Правила благоустрою територій

Сутність та структура Правил благоустрою територій, в частині управління побутовими відходами.

2.3. Національне стратегічне планування

Цілі та завдання Національних стратегічних документів в сфері управління відходами.

2.4. Вимоги до регіонального планування

Регіональне кластерування у сфері управління побутовими відходами. Вимоги регіонального планування та важливість для територіальних громад.

Тема 2.5. Вимоги до місцевого плану управління відходами

Вимоги до місцевих планів управління побутовими відходами. Структура місцевого плану управління побутовими відходами.

2.6. Вимоги до планів управління відходами підприємств

Завдання планів управління відходами підприємств, установ і організацій, їх кореляція з місцевими планами управління відходами.

2.7. Стратегічна екологічна оцінка

Стратегічна екологічна оцінка планувальних документів в сфері управління відходами.

МОДУЛЬ 3. Послуга з управління побутовими відходами

3.1. Вимоги до надання послуги з управління побутовими відходами

Вимоги до Правил надання послуги управління побутовими відходами. Типові договори з управління побутовими відходами.

3.2. Адміністратор управління побутовими відходами

Функції та повноваження Адміністратора управління побутовими відходами. Вимоги до створення Адміністратора управління побутовими відходами.

3.3. Конкурс на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів

Процедура проведення конкурсного відбору виконавця послуги управління побутовими відходами. Засади договірних відносин.

3.4. Визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів

Вимоги та підходи до визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів

3.5. Тарифна політика в сфері управління відходами

Підходи до визначення тарифів надання операцій та послуга управління побутовими відходами.

3.6. Інвестиційні програми у сфері управління побутовими відходами

Процедура розроблення та затвердження інвестиційних програм у сфері управління побутовими відходами. Контроль за реалізацією інвестиційних програм у сфері управління побутовими відходами.

3.7. Норми надання послуги з управління відходами

Процедури визначення норм утворення побутових відходів.

МОДУЛЬ 4. Операції управління побутовими відходами

4.1. Державні санітарні норми та правила утримання територій

Вимоги державних санітарних норм та правил утримання територій, в частині управління побутовими відходами.

4.2. Збирання побутових відходів, у тому числі їх роздільне збирання

Засади організації збирання різних видів побутових відходів. Методика роздільного збирання побутових відходів.

4.3. Перевезення побутових відходів

Правила перевезення побутових відходів. Функціонування перевантажувальних станцій. Досвід ЄС та України.

4.4. Компостування біовідходів

Підходи до компостування біовідходів в територіальних громадах. Досвід ЄС та України.

4.5. Перероблення побутових відходів

Вимоги до переробки побутових відходів. Діяльність сміттєпереробних заводів. Функціонування сміттєсортувальних заводів та об'єктів механіко-біологічного оброблення побутових відходів. Досвід ЄС та України.

4.6. Спалювання побутових відходів

Вимоги до безпечного спалювання побутових відходів. Діяльність ТЕЦ на паливі з відновлюваних відходах. Досвід ЄС та України.

4.7. Експлуатація місць захоронення побутових відходів

Правила експлуатації полігонів та сміттєзвалищ. Приймання та облік побутових відходів для захоронення. Вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату на полігонах та звалищах побутових відходів.

4.8. Вимоги до плану приведення місця розміщення відходів у відповідність з вимогами законодавства

Заходи плану приведення місця розміщення відходів у відповідність з вимогами законодавства.

МОДУЛЬ 5. Проекти в сфері управління побутовими відходами

5.1. Міжмуніципальне співробітництво щодо управління побутовими відходами

Наявні форми міжмуніципального співробітництва. Договірна та юридична практика. Наведення прикладів співробітництва територіальних громад в сфері управління відходами. Підходи до визначення виконавців послуги з управління побутовими відходами, які обрали різні форми співробітництва територіальних громад в сфері управління відходами.

5.2. Державно-приватне партнерство в сфері управління побутовими відходами

Взаємовигідні відносини між державними і приватними партнерами для співпраці на довгостроковій основі з метою досягнення ефективних результатів в сфері управління побутовими відходами. Наведення прикладів публічно-приватного партнерства в сфері управління побутовими відходами.

5.3. Джерела фінансування інвестиційних проектів управління побутовими відходами

Визначення можливих джерел фінансування інвестиційних проектів управління побутовими відходами. Досвід територіальних громад.

5.4. Державні будівельні норми до створення об'єктів управління побутовими відходами

Вимоги державних будівельних норм до створення об'єктів управління побутовими відходами.

5.5. Визначення морфологічного складу побутових відходів

Завдання та підходи при визначенні морфологічного складу побутових відходів.

5.6. Оцінка впливу на довкілля проекту управління побутовими відходами

Вимоги до здійснення оцінки впливу на довкілля проекту управління побутовими відходами.

5.7. Соціальні аспекти та публічні консультації за проектами управління побутовими відходами

Соціальні аспекти при реалізації проектів управління побутовими відходами. Проведення публічних консультацій за проектом управління побутовими відходами.

5.8. Підвищення обізнаності громадськості стосовно сучасного управління побутовими відходами

Методи та підходи до підвищення обізнаності громадськості стосовно сучасного управління побутовими відходами.

ОБГОВОРЕННЯ ВІДКРИТИХ ПИТАНЬ

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ

Література, інформаційні ресурси, обов'язкові для опрацювання

Законодавче і нормативно-правове забезпечення:

1. Закон України «Про управління відходами»
2. Закон України «Про житлово-комунальні послуги»
3. Закон України «Про благоустрій населених пунктів»
4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
5. Закон України «Про місцеві державні адміністрації»
6. Закон України «Про співробітництво територіальних громад»
7. Закон України «Про адміністративні послуги»
8. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»
9. Закон України «Про державно-приватне партнерство»
10. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»
11. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»
12. Закон України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною»
13. Закон України «Про хімічні джерела струму»
14. Закон України «Про утилізацію транспортних засобів»
15. Закон України «Про захист прав споживачів»
16. Закон України «Про систему громадського здоров'я»
17. Правила надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами, постанова Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 № 835
18. Порядок формування середньозваженого тарифу на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів, постанова Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2023 р. № 1031
19. Порядок здійснення контролю за виконанням інвестиційних програм у сфері управління побутовими відходами: постанова Кабінету Міністрів України від 7 липня 2023 р. № 695
20. Порядок проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів, постанова Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2023 р. № 918
21. Порядок визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів, постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2023 р. № 941
22. Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування, постанова Кабінету Міністрів України № 409 від 6 серпня 2014 р.
23. Про затвердження Порядку встановлення тимчасових норм споживання, нормативів якості та режимів надання житлово-комунальних послуг, постанова Кабінету Міністрів України

№ 481 від 16 червня 2005 р.

24. Порядок класифікації відходів, постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2023 №1102
25. Національний перелік відходів, постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2023 №1102
26. Порядок оголошення припинення статусу відходів та переліку видів відходів, щодо яких може бути оголошено припинення статусу відходів, постанова Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 №827
27. Критерії, що визначають припинення статусу відходів, постанова Кабінету Міністрів України від 08.08.2023 №827
28. Критерії для віднесення речовин, предметів до побічних продуктів, постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.2023 №1214
29. Порядок віднесення речовин та предметів до побічних продуктів, постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.2023 №1214
30. Порядок створення та адміністрування інформаційної системи управління відходами, постанова Кабінету Міністрів України від 05.12.2023 № 1279
31. Порядок подання декларації про відходи та її форми, постанова Кабінету Міністрів України від 07.05.2023 № 556
32. Порядок видачі (відмови у видачі, анулювання) дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів, постанова Кабінету Міністрів України від 19.12.2023 № 1328
33. Порядок здійснення моніторингу об'єктів оброблення відходів, постанова Кабінету Міністрів України від 07.11.2023 № 1166
34. Порядок збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив), постанова №1221 від 17.12.2012
35. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року № 820-р
36. Національний план управління відходами до 2030 року, розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 року № 117-р
37. Порядок розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами, постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.2023 року № 667
38. Вимоги до розділів проекту регіонального плану управління відходами, наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 22.01.2024 № 81
39. Методичні рекомендації з розроблення регіональних планів управління відходами, наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 16.04.2024 № 403
40. Порядок розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами», постанова Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 року № 947
41. Методичні рекомендації з розроблення місцевих планів управління відходами, наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 15.03.2024 № 288

42. Порядок розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій, наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 09.08.2024 № 1003
43. Правила визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів, наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 30.07.2010 року № 259
44. Порядок розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами, наказ Мінінфраструктури від 08.09.2023 № 800, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 жовтня 2023 р. за № 1820/40876
45. Методичні рекомендації з визначення морфологічного складу побутових відходів, наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 03.05.2024 року №409
46. Норми часу на роботи із збирання та перевезення побутових відходів, наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 01.06.2010 року №170
47. Правила експлуатації полігонів побутових відходів, наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 01.12.2010 року №435
48. Правила експлуатації об'єктів поводження з побутовими відходами, наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 04.05.2012 року №196
49. Методика роздільного збирання побутових відходів, наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України 13.12.2023 року № 1130
50. Методичні рекомендації з підвищення обізнаності громадськості стосовно сучасного управління побутовими відходами, наказ Мінінфраструктури наказ від 20.06.2024 №551
51. Методика розрахунку цільових показників щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів, порядок та форми подання звітності щодо їх виконання встановлюються центральним органом виконавчої влади, наказ Мінінфраструктури від 27.06.2024 № 581, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 липня 2024 р. за № 1056/42401
52. Методичні рекомендації з організації збирання та перевезення побутових відходів, наказ Мінінфраструктури від 23.10.2024 № 1172.
53. Порядок повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин, наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 12 грудня 2018 року № 341
54. Форми та порядок подання звітів підприємств, що виробляють (виготовляють) транспортні засоби та взяли на себе зобов'язання забезпечити утилізацію транспортних засобів власного виробництва, наказ Міністерства промислової політики України від 25.11.2013 року № 63
55. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 року №173
56. Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць затверджені, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 р. № 145
57. Правила проведення утилізації та знищення неякісних лікарських засобів, до складу яких входять наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори, наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної

безпеки України від 19 березня 1999 року № 67/59

58. Державні санітарно-протиепідемічні правила і норми щодо поводження з медичними відходами, наказ Міністерства охорони здоров'я України 08.06.2015 року №325

59. Правила утилізації та знищення лікарських засобів, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24 квітня 2015 року № 242

60. Про затвердження форми та порядку подання звітів підприємств, що виробляють (виготовляють) транспортні засоби та взяли на себе зобов'язання забезпечити утилізацію транспортних засобів власного виробництва, наказ Міністерства промислової політики України від 25.11.2013 року № 63

61. Державні санітарні правила та норми: 2. Комунальна гігієна, постанова Головного державного санітарного лікаря України N 29, 01.07.1999

62. Правила проведення утилізації та знищення неякісних лікарських засобів, до складу яких входять наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори, наказ Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 19 березня 1999 року № 67/59

63. Державні санітарно-протиепідемічні правила і норми щодо поводження з медичними відходами, наказ Міністерства охорони здоров'я України 08.06.2015 року №325

64. ГБН «Підприємства сортування та перероблення твердих побутових відходів. Вимоги технологічного проектування», наказ Мінжитлокомунгоспу від 21.02.2011 року №14

65. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій

66. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій

67. ДБН В.2.4-2-2005 Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування

68. ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 Настанова з улаштування контейнерних майданчиків

69. ДСТУ 8476:2015 «Контейнери для побутових відходів. Загальні технічні вимоги»

70. СОУ ЖКГ 03.09-014:2010 «Побутові відходи. Технологія перероблення органічної речовини, що є в складі побутових відходів»

71. ДСТУ 7369:2013 Стічні води. Вимоги до стічних вод і їхніх осадів для зрошування та удобрення

Навчально-методичні матеріали:

- Морфологічний склад побутових відходів. Узагальнені дані населених пунктів України. Програма «U-LEAD з Європою», Лазненко Д.О. 2024 р.
- Колодійчук І. А. Формування територіально збалансованих систем управління відходами: регіональний вимір : монографія. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2020. 524 с.
- Послуги поводження з побутовими відходами в громадах / О.П.Ігнатенко,

Л.М.Ткачук. Практичний посібник. - К. : ПМГ ГЕФ, 2019. – 48 с.

- Визначення параметрів утворення побутових відходів у населених пунктах України для цілей регіонального планування. DESPRO, Лазненко Д.О. К.: 2019 р.
- Ігнатенко О.П. Будівництво та експлуатація об'єктів поводження побутових відходів. Практичний посібник / О.П.Ігнатенко. – К. : СПД Ткачук Л.М., 2015. – 159 с.
- Ігнатенко О. П. Розділяй та володарюй - принципи побутових відходів: практичний посібник / О.П.Ігнатенко. – К. : СПД Ткачук Л.М., 2013. – 173 с.
- Міщенко В. С., Маковецька Ю. М., Омеляненко Т. Л. Інституціональний розвиток сфери поводження з відходами в Україні: на шляху європейської інтеграції. Київ : ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», 2013. 192 с.

СПЕЦІАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ «ВИМОГИ ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ»

у рамках Проекту АПЕНА-3 спільно з
Міністерством розвитку громад та територій України,
Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та
Київською обласною військовою адміністрацією

ПРОГРАМА

24-28 лютого (1-а сесія) та 10-14 березня (2-га сесія) 2025 року

СЕСІЯ 1 (24-28 лютого 2025 року)

1-й навчальний день (24 лютого 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
09:00-09:30	Привітання від Проекту АПЕНА-3 Привітання від Міністерства розвитку громад та територій України Привітання від Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України Привітання від обласної військової адміністрації
09:30-09:55	Огляд навчальної програми тренінгу Знайомство з учасниками тренінгу
МОДУЛЬ 1. Законодавство у сфері управління побутовими відходами	
09:55-10:40	Тема 1.1. Загальні вимоги Закону України «Про управління відходами»
10:40-10:50	Питання за темою
10:50-11:10	Перерва
11:10-11:55	Тема 1.2. Суб'єкти у сфері управління відходами та Інституціональні повноваження
11:55-12:05	Питання за темою
12:05-12:50	Тема 1.3. Розширена відповідальність виробників
12:50-13:00	Питання за темою

2-й навчальний день (25 лютого 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
09:00-09:45	Тема 1.4. Ліцензійна та дозвільна системи у сфері управління відходами
09:45-09:55	Питання за темою
09:55-10:40	Тема 1.5. Інформаційна система у сфері управління відходами
10:40-10:50	Питання за темою

Час	Тема
10:50-11:10	Перерва
11:10-11:55	Тема 1.6. Контроль у сфері управління побутовими відходами
11:55-12:05	Питання за темою
12:05-12:50	Тема 1.7. Відповідальність у сфері управління побутовими відходами
12:50-13:00	Питання за темою

3-й навчальний день (26 лютого 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
МОДУЛЬ 2. Стан сфери та планувальні документи	
09:00-09:45	Тема 2.1. Стан сфери управління побутовими відходами
09:45-09:55	Питання за темою
09:55-10:40	Тема 2.2. Правила благоустрою територій
10:40-10:50	Питання за темою
10:50-11:10	Перерва
11:10-11:55	Тема 2.3. Національне стратегічне планування
11:55-12:05	Питання за темою
12:05-12:50	Тема 2.4. Вимоги до регіонального планування
12:50-13:00	Питання за темою

4-й навчальний день (27 лютого 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
09:00-09:45	Тема 2.5. Вимоги до місцевого плану управління відходами
09:45-09:55	Питання за темою
09:55-10:40	Тема 2.6. Вимоги до планів управління відходами підприємств
10:40-10:50	Питання за темою
10:50-11:10	Перерва
11:10-11:55	Тема 2.7. Стратегічна екологічна оцінка
11:55-12:05	Питання за темою
МОДУЛЬ 3. Послуга з управління побутовими відходами	
12:05-12:50	Тема 3.1. Вимоги до надання послуги з управління побутовими відходами
12:50-13:00	Питання за темою

5-й навчальний день (28 лютого 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
09:00-09:45	Тема 3.2. Адміністратор управління побутовими відходами

Час	Тема
09:45-09:55	Питання за темою
09:55-10:40	Тема 3.3. Конкурс на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів
10:40-10:50	Питання за темою
10:50-11:10	Перерва
11:10-11:55	Тема 3.4. Визначення суб'єктів господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів
11:55-12:05	Питання за темою
12:05-12:50	Тема 3.5. Тарифна політика в сфері управління відходами
12:50-13:00	Питання за темою

СЕСІЯ 2 (10-14 березня 2025 року)

6-й навчальний день (10 березня 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
09:00-09:45	Тема 3.6. Інвестиційні програми у сфері управління побутовими відходами
09:45-09:55	Питання за темою
09:55-10:40	Тема 3.7. Норми надання послуги з управління відходами
10:40-10:50	Питання за темою
10:50-11:10	Перерва
МОДУЛЬ 4. Операції управління побутовими відходами	
11:10-11:55	Тема 4.1. Державні санітарні норми та правила утримання територій
11:55-12:05	Питання за темою
12:05-12:50	Тема 4.2. Збирання побутових відходів, у тому числі їх роздільне збирання
12:50-13:00	Питання за темою

7-й навчальний день (11 березня 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
09:00-09:45	Тема 4.3. Перевезення побутових відходів
09:45-09:55	Питання за темою
09:55-10:40	Тема 4.4. Компостування біовідходів
10:40-10:50	Питання за темою
10:50-11:10	Перерва
11:10-11:55	Тема 4.5. Перероблення побутових відходів
11:55-12:05	Питання за темою
12:05-12:50	Тема 4.6. Спалювання побутових відходів
12:50-13:00	Питання за темою

8-й навчальний день (12 березня 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
09:00-09:45	Тема 4.7. Експлуатація місць захоронення побутових відходів
09:45-09:55	Питання за темою
09:55-10:40	Тема 4.8. Вимоги до плану приведення місця розміщення відходів у відповідність з вимогами законодавства
10:40-10:50	Питання за темою
10:50-11:10	Перерва
МОДУЛЬ 5. Проєкти в сфері управління побутовими відходами	
11:10-11:55	Тема 5.1. Міжмуніципальне співробітництво щодо управління побутовими відходами
11:55-12:05	Питання за темою
12:05-12:50	Тема 5.2. Державно-приватне партнерство в сфері управління побутовими відходами
12:50-13:00	Питання за темою

9-й навчальний день (13 березня 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
09:00-09:45	Тема 5.3. Джерела фінансування інвестиційних проєктів управління побутовими відходами
09:45-09:55	Питання за темою
09:55-10:40	Тема 5.4. Державні будівельні норми до створення об'єктів управління побутовими відходами
10:40-10:50	Питання за темою
10:50-11:10	Перерва
11:10-11:55	Тема 5.5. Визначення морфологічного складу побутових відходів
11:55-12:05	Питання за темою
12:05-12:50	Тема 5.6. Оцінка впливу на довкілля проєкту управління побутовими відходами
12:50-13:00	Питання за темою

10-й навчальний день (14 березня 2025 року)

Час	Тема
08:45-09:00	Підключення. Реєстрація учасників
09:00-09:45	Тема 5.7. Соціальні аспекти та публічні консультації за проєктами управління побутовими відходами
09:45-09:55	Питання за темою
09:55-10:40	Тема 5.8. Підвищення обізнаності громадськості стосовно сучасного управління побутовими відходами
10:40-10:50	Питання за темою

Час	Тема
10:50-11:10	Перерва
11:10-11:45	Колективне обговорення відкритих питань.
11:45-12:00	Підведення підсумків
12:00-13:00	Проведення анкетування учасників